

F O G L A L A T: Magyar és Erdélyország (kievezések 's előléptetések; karloviczi ujllyr-oláh érsek; Szombathelyen a' hazai nyelv terjesztésre táncmultság; kegyes iskola-szerzet munkálati 's helyzete hazánkban; bosnyák határszéli hír; 's a' t.) Ausztria. Portugália (új minisztérium; miguelpárti 's chartistai mozgalmak; 's a' t.) Spanyolország (okafé trónkövetelő Navarrába visszatértenek; előmunkálati zajos cortesülések 's a' kormányzó királyné trónbeszéde; a' lázadók Puycedra előtt; 's a' t.) Anglia (Leader beszéde a' javító-törvény módosítása iránt 's Russell nevezetes válasza; O'Connell irata Sharman-Crawfordhoz; 's beszéde a' stockporti lakomán; háztartási költség iránti vita; Alsó-Canada forrongása; a' királyné felelete az alsóházi válaszfőiratra; 's a' t.) Franciaország (Nemours és Joinville kir. hgek fogadtatása Algierben 's további utazásuk; különféle; 's a' t.) Belgium. Amerika. Olasz-Német- Görög-Török-Oroszország. Egyéjhr. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizállás.

M A G Y A R É S E R D É L Y O R S Z Á G.

Ó es. 's ap. kir. fölsége f. é. oct. 22iki határozatában Pejacsevich László gr. Verőcze megyei másod-alispánt bántáblai bíróvá nevezni; nov. 4iki rendeletében Balás János csanádi tisztel. kanonokot 's katalinfalvi lelkészét lánczról függő nagy aranyérdempénzzel díszesíteni; 's ugyanazon hó 19iki végzetésében Fejes Antal kir. ügyaligazgatót kir. tanácsos-czímmeel főruházni méltóztatott. — Magányos tudósításainknál fogvást Stankovics István oláh illyr n. e. bácsi püspök és ideigleni karloviczi érsek helyettes, nov. 23án a' Declaratorium Illyricum értelmében összegyűlt képviselők által karloviczi érsekké 's metropolitává elválasztaték. Hírnök.

Szombathely, nov. 28ikán: Legközelebb mult közgyűlésünkben szőnyegre került a' megyénk keblében tűz- és jégkármentesítő társaság létesítését tárgyazó indítványra készített választmányi tudósítás is. A' KK. és RR. igen élénk részvétellel fogadák a' köznépre egyiránt jótékonyan hatandó intézkedést 's köszönetüket nyilváníták az illy hasznos tervek valósítása körül buzogva munkás b. Mikos iránt. — Nálunk, a' hazai nyelvterjesztés előmozdítására szánt tőkének gyarapítása végett f. h. 26kán fényes táncmultság adaték a' megyei nagyteremben, mellyre válogatott ugyan, de nem igen nagy számú közönség jelent meg; annyi csakugyan nem, mennyit a' czélszerű előkészületek 's a' cél szentsége bizton várathattak.

A' két testvér hazabeli Kegyes Iskola-szerzet, 1838ra megjelent Névkönyve szerint, már 1642 óta fáradoz kisdéd és serdülő korú növendékségünk oktatásán, melly időtől fogvást a' jelenig összesen 28ra szaporult lakháza 's tanító intézete Magyar és Erdélyországban. Évről évre több több csemetét nevelni törekedvén az hazánkknak, mind egyre szelidíteni buzgott a' nyers szittafajt, miglen másfél századon túl hatott csüggedhellen érdemeit boldogult I. Ferenczünk apostoli királyilag méltatva 1807ben az egykori sz. fehérvári őrségi jószágokkal jutalmazni kegyes vala, részint hogy a' munkás szerzetnek idő és financiai viszontagságok miatt tetemesül csökkent alaptőkéin segítsen, részint hogy az országos pártolásra oly méltó Rendnek már több mint egy század óta hazafüsitő tagjait önfeláldozással páros szerzetesi czéljok 's rendeltetések teljesítésében annál hathatósabban ösztönözze folyvásti előhaladásra a' sarjadék-nevelés túske-rózsas pályáján. Az idén 405 főnyitagaiból szoroson a' Rend kormányára ügyel, hat segéd és tanácskozó tagon kívül: 2; iskola-igazgatásra 29; nyilvános tanításra 191; nyilvános nevelésre: 5; lelkészkek: 13; házi nevelésű: 45; hittudománytanul: 31; bölcselekedést: 24; ujoncz: 39; hittudományi 's bölcselekedési tanárt számlál 3; csupa hittudományit 1; csupa bölcselekedésit: 46; tudom. egyetemünkben a' hit v. bölcselekedési tudom. egyik v. másik ágából a' taníthatásra felső rendeletileg kívántató szoros vizsgát kiállotta: 30; a' mult 183; évben a' két testvér ország szerte általa nyilvánosan oktatott ifjak száma összesleg: 8325, kik, mint szinte szüleik vagy gondviselőik, minden a' közjót szíven viselő polgárral együtt, szívesen ohajjták e' közhasznú Szerzet folyvásti virágzását az erkölcsi-ég, nemzetiség, tudományok és szép művészetek gyarapodására 's honunkban megörökülésére!

Odesszában folyvást terjed a' dögvész; de határinkon naponkint czélszerűbb rendszabályok létesülnek terjedése ellen, mire méltó, hogy itt mentek maradandunk e' bajtól.

A' bosnyák határszélekről érkezett hír szerint, ott Wedschihhi basa helytartó folyvást munkás czélszerű rendszabályokkal tartósan megalapítani a' esőndet. Ha valaki, ugy bizonyosan e' férfi az, ki Bosznia állapotját megjavítani képes; mert rendkívüli bátorsága, akarat-sziládsága, kegyetlensége, ravaszsága, 's nagylelkűsége a' lehetlenséget is lehetővé képes tenni. Ezer ember élete előtte semmi, mihelyt tervei azok fölládozását kívánják. Így például a' föllázdott Himsa efindenek nagyur, őt kapidschi basivá tevő, fermánt 's tiszteleti kaftánt küldte; Himsa hitt a' maszlagnak, sergeit elbocsátá 's Travnikba ment, hol a' helytartó illő pompával fogadáis őt; de más nap titkon megilkoltatá; 's csupán e' ravasz tettének köszönhető, hogy a' messze elágzott lázadást olly gyorsan elnyomhatta.

A' m. kir. helytartótanács nov. 23kán Aichmayer József díjtalan gyakornokot 300 forintnyi évdíjjal fogalmazó gyakornokká; Beszedics Ferenczet pedig az egyházi jószág-alaphoz tartozó csattai kasznárságra alkalmazá. — A' m. kir. ödv. kamra Krausz Gotfried mármarosai kam. igazgatósági másod-számítót elsővé, helyébe Kesztner József sószállító tiszte; Gisztl János rahói alerdőszt ferenczölgyi másodosztályú erdőszzé, 's helyébe Borzássy József luhii alerdőszt; továbbá, Truppel Antal körösmezei erdőszt gyakornokot Vissóra; 's Krausz Bernátot Bruszturáról hasonló hivatalba Körösmezőre nevezé ki. Hírnök.

Az egyházi hangász-egyesület, Pozsonyban sz. Cziczelle, mint a' hangászat pártfogója napját, (nov. 19két) kettős ünnepéllyel jelesítette az idéa, t. i. egyházi és világi zenével.

A U S Z T R I A.

Velencei nov. 24ki tudósítás szerint szorgalmasan folynak az előkészületek azon vasutra, melly Velenczét Majlanddal össze-

kapcsolandja. A' részvényesek közelebb gyűlésében többek között a' Bécsben alapítandó részvényesség is szóba jöve, mi általában az egész társaságnak igen nagy hasznára lenne. A' földmérési előmunkákat novemberben a' lombardiai tartományokban is elkezdették, miután azokkal aug. 25 óta foglalkoznak a' velencei tartományokban. Főmérnök Milani ur felvigyázása alatt 16 méraók van felosztva az egész vonalon; de számuk rövid idő alatt szaporodni fog. Az egész tér-hossz szoroson megvizsgáltatott 's a' földlejtés kidolgozata Velenczétől Paduaig kész: de Vicenza táján 's már jól előhaladt. Ezen újdont, melly az ország legvirágzóbb tartományit, 's azok közt a' gazdag 's népes Majlandot Velenczével összekötendő, reményt nyújt az utóbbi varas hajdani fényének 's tengeri fontosságának viszanyerhetésire. Fekvése által arra levén rendeltetve, hogy a' lombard-velencei ország, 's az ausztriai birodalom egyéb tartományi közötti kereskedésnek középpontja legyen, nagy befolyással lehet idővel a' keleti kereskedeésre, mit az ott is fejledező miveitség mindinkább érdekesít.

P O R T U G Á L I A.

A' nov. 3iki cortesülésben határozattá lón, hogy az érsek 's püspökök is tanácsosakká választhatók. Ezután jelentést tón a' belminister aziránt, miszerint Alsó-Beirában folyvást miguelpárti guerillák rakonzátlanokdnak, 's több helyen Miguel királya kiáltak ki. Erre Jose Estevao indítványba hozá, hogy mindenütt hadiörvény-székek állítatván föl, minden fegyverzetten elfogott azonnal v g z t e s s é k k i; Lionel támogató ez indítványt, mint ollyast, melly flemechido 's egyéb czimbora-lónök embereit is alkalmasint megrezzenené. Lionel leghevesben beszélt, midőn az elnök é szrevezé, hogy közeledvén az ebédidő, valamennyi követ észrevétlenül kisurrant a' teremből, 's csak ő maradt egyedül helyén az izzadó lelkesült szókkal. —

„City of Londonderry“ gőzös nov. 20ikaig terjedő híreket hozza Lissabonbul Londonba, mellyek következtében a' rég rebesgett ministerváltozás Lissabonban csakugyan létesült. Külügyminister 's tanács-elnök lett: Sa da Bandeira; tengerész 's ideigl. hadminister: Bomfim b.; belminister: Julio da Silva Sanchez; igazság-'s hitminister: Jose de Campos; pénzügyminister: Joao de Oliveira. A' cortest még folyvást alkotmány-javítás foglalatostkodtatja. A' tanács 50 tagbul álland, 's a' korona ezeket a' néptől jelölt 150 tagból tartozik megválasztani. Az ország éjszaki részeiben mutatkozott miguelpárti guerilla-csapatok már oszladozni kezdenek; de Schwvalbach tábornok 's Leira b., kik Spanyolországba menekvének, Orenseben gyűjtik össze parthiveiket Galicziában, 's ismét támadólag szándékoznak föllépni a' charta ügyében, mi okbul a' portugál külminister fölszólitá a' spanyol kormányt e' chartista maradványok kiutasítására végett a' spanyol birodalombul. Das Antast a' hadsereg fő felügyelőjévé nevezé ki a' kormány.

S P A N Y O L O R S Z A G.

A' Correspondance d' Espagne következő fölvilágításokat közöl a' trónkövetelőnek Navarrába visszatérterül: „Midőn a' lázadó sergek Madridhoz közelitének, haditanácsot tartának a' csapatvezérek az iránt: valljon megtámadják e' fővárost? — Villareal, kt mindenki eszes bátor férfinak ismer, megtámadás mellett nyilatkozik, 's a' navarrai, guipuzcoai, alavai 's biscyai parancsnokok hathatósan támogaták véleményét. Moreno elfoglalhatónak vélte ugyan a' fővárost; de koránsm megtarthatónak, 's így sokkal jobbnak gondolá a' megtámadással még azon alkalomkor fölhagyást. E' véleményét Villareal 's hívei hatalmasul ostromiak, álltván, miszerint a' népet azonnal föl lehetne fegyverzeni, 's a' városban találandó 20 ezer puskával 's hatvan algyuval Esparterot igen könnyen föltartóztatni. A' trónkövetelő félvén, hogy hū alattalóit, kik részire fegyvert fogtak ragadni, az alkotmányosak melő boszujának kénytelenlend átengedni, 's így talán Madrid végromlását eszközzendí, Moreno nézetében osztozék. A' megtámadást tehát elhalaszták, 's a' vezérek közt meghasonlás annyira növkedék, hogy a' trónkövetelő végre Morenot letenni 's a' főparancsnokságot személyesen átvenni lón kénytelen. Villareal 's la Torre, Estellaba küldetének, hova már meg is érkeztek. — A' sergeknek tartományokba hátrálta nagy nehézségekkel vala kapcsolatban, nem annyira Espartero üldözés, mint azon tartomány helyzete mia t, mellyen a' csapatoknak át kéle vonulniok. Néhány napnyi nyugalomra 's új rendezetre mulhailanul szüksége van a' hadseregnek.“ — E' részletekhez a' Gazette du Languedoc még ezt írja pótlékul: „A' fönrített események 's tett dolgok nálunk is tudva voltak; de mindeddig még nem tartók azokat nyilvánításra éretteknek, 's azonkúl, noha egészben véve nem valótlanok, mégis, tökéletleneknek kell azokat nyilatkoztatni. Még messzebbszükség hátra tekintenünk. Buerens csatavesztése után (Herrera mellett) Villareal, Cabrera, la Torre, 's még néhány parancs-

rek, oda nyilatkoznak, miszerint Oraat tüstint megtámodni 's tönkre tenni szükség, mi talán megis történhetett volna, ha a' sokkal számosb 's előbbi győzelmétül még ittas sereg véletlenül megrohanna az alkotmányosakat. Moreno e' véleményét nem pártolá, 's a' főváras ellen indulást javasla, melly szerinte a' trónkövetelő sergeinek első megpillantására tüstint kapukat fogott annak táni. Espartero gyors közbenjötté megakadályoztatá a' carlosiak munkálait Madrid előtt, 's így következék aztán az, mit a' Correspondence jelent. Záradékal még említnünk kell, miszerint Moreno, kit csupán arról vádolhatni, hogy jó alapon épült terve nem válósulhata, csakugyan utlevelet kapott 's a' serget elhagyá. —

Nov. 18án zajos kezde lenni az előmunkabírt cortesülés, azon versenygés következtében, melly az Estatuto pártolói 's mozgalompárti férfiak közt mutatkozik. A' nem rég belügyi alstatutitoknak ká lett Ponza követ ugyan is többi közt, Matavigil ministert né, melly megtámodás ellen védvén, ezt találta mondani: „A' lagranjai zendület gyöngé maradványi, mellyek még jelenleg e' kamrában ülnek, nem sokára bűnhődni fognak merényőkért.“ Alig monda ki e' szót, 's a' kamra fölzúdult; a' követek sértő szót kezdének változtatni, 's némelyek az 1837iki alkotmányt, mások az Estatutot, többen pedig a' republicát hívák segédül. „Bizonyosnak látszik, mond egy madridi tudósító, miszerint a' két Perez 's Matavigil, kabineti tanácsban indítványt tőnek az utóbbi cortes némi határozatnak, minő a' papság-javítási, nemzetország iránti 's egyebek, megsemmítésire. Bardaji szilárdul küzd társai ellen, 's lemondani szándékozik, ha az érintett corteshatározatok csakugyan megsemmittetnének.“

A' kormányzó királyné nov. 19én ünnepelesen megnyitván az új cortest, hosszas trónbeszédet tartá, mellyben szokott bevezetés után nyilvánítá, miszerint a' négyes szövetség tagjaival legbensőbb baráti viszonyban van, 's a' többi uralkodótul is nem sokára hasonlót vél reménylhetni, 's hogy Mexico republicával kedvező szerződést kötött a' kiskoru királyné nevében. Ezután a' turini udvarnál támodott kedveltség minélelőbbi elhárítását ígéré: anélkül azonban, hogy ez által a' korona méltósága szenvedne; továbbá, kormányát magasztalá, melly annyi mostoha körülmény közt folyást lehetőségig virágzásban törekvék föntartani a' tartományokat 's gyarmatokat, 's mind e' mellett még a' törvényhozásban is sok üdvöst tudá eszközölni. A' polgárháboru folyamára térvén, dicsérté a' főváras szilárd viselkedését az ellenség közeledtekor, 's egyszersmind biztosítá a' cortest, hogy már legezélszerűbb rendelkezések tétetvék annak gyökerestül kiirtására, mi rövid idő mulva okvetlenül megtörténendő. Kifejtvén aztán, miszerint a' hosszas háboru szükségkép kikapasztá a' pénztárat, mit az előbbi cortes néhányszor olly buzgó bőkezűséggel tölte meg, reményét fejezé ki, hogy a' mostani törvényhozótest sem vonandja meg segédelmét a' kormánytól, 's ígéré, minden kormányzati ágban, a' legszigorubb takarékoság gyakorlatát, valamint azt is, hogy a' bel-'s küladósság rendezetére különös gondja leend. —

A' Bon Sens szerint a' kormány három telegrafi sürgönyt kapott nov. 20ról Perpignanból, mellyek következtében Puycerda ostromát csakugyan megkezdék már a' carlosiak. Ugyanazon lap szerint 20án kihant a' várórség; de némi veszteség után visszavonulni lón kénytelen a' sokkal számosb támadók elől. Pamplonában nagy hatást szült Espartero szigorúsága, mellyel Saarsfield gyilkosított meg bűntété. Iriarteirományi közt olyanokra is találtak, mellyek kétségtelessé teszik, hogy Navarrát függetlenné akará tenni, nem csak a' trónkövetelő, hanem a' királyné hatalmától is. A' katonák mogorva komorsággal voltak tanúi a' kivégzésnek, 's hír szerint ekkor Esparterot majd hasonló sors érte Saarsfielddel, kinek meggyilkoltatását olly szigorún bünteté. —

A N G L I A.

Nov. 23án mind a' két ház tartott ülést. A' felsőházban Brougham l. Northamptonbul 1300 aláíratu kérelmet nyujta be a' britt gyarmati negerek azonnali fölszabadításukért, vagyis a' tanulásidőtől megmentetésükért; Norfolk l. pedig Sheffieldből nyujta be kérelmet a' javító törvény záradékinak eltörlesztése iránt. Brougham l. támogató e' kérelmet 's többi közt így szóla: „Támogatni ígérém e' kérelmet 's valóban örömmel cselekszem, sőt még teljes meggyőződésemből azt mondom, miszerint az itt kívánt javító-törvény javításai még koránsem elegendők az ország részire teljes kiterjedésben biztosításaul azon jognak, mit e' törvény alkotói általa valóban nyujtani akartak a' hazának, t. i., szabad 's tökéletes nemzeti képviselőséget az alsóházban. Ünnepeles meggyőződés, hogy a' javító törvény nem felel meg eredeti céljainak, 's hogy a' tapasztalás néhány változtatást kíván, még pedig nem csupán csak egyes részletiben, hanem az egésznek lényegesb elveiben is, mik között különösen a' választásjog kiterjesztését értem.“ — Brougham l. e' nyilatkozata mély hatást gerjeszte a' házban; egyébiránt azonban mégis ellennyilatkozat nélkül maradt. — Az alsóházban néhány más tárgy bevégezte után Blewitt ur jelenté, miszerint nov. 29én következő indítványokat szándéka tenni: „hogy a' ház szabadítékinak valóban durva megsértése, ha valaki bármely tisztas tag jogát 's igényeit, e' házban ülhetését érdeklőleg egyébkint kíváná megtámodni, vagy kétségbe vonni, mint e' ház törvénye 's rendszabálya szerinti kérelem utján; — hogy minden bizonyos számú személyek összeköttetése aláíratgyűjtésül kérelmetámogatásra a' ház valamelyik tagjának megválosztatása ellen, 's illy aláírások vagy azok egy részének illy célra használása, az alsóház szabadságának meg-

támodtatása gyanút tekintessék; 's hogy egy a' London-kivérházban tartatott gyűlés cselekvényét, mellyben Spottiswoode, ó föls. könyvnyomója elnöklött, szabadíték-biztosság (Committee of privileges) vizsgálja meg 's a' találandó sükerről a' házat értesítse; mi; pedig ez megtörténék, minden választási kérelem halasztassék el.“ Stanley l. erre jelenté, hogy halván, miszerint a' ministerséget azok egy része, kik azt támogatni szokták, egyezésre kényszeríték, melly szerint választás elleni kérelmek nem fognának szőnyegre kerülhetni, mielőtt bizonyos az iránti törvényjavasl-t keresztül nem menne, kénytelen tulajdon és számos barátja nevében szándoka nyilvánítására fölszólítani a' us lordot (Russell), mivel őt 's az oldala melletti urakat, e' föld semmi hatalma nem birandhatja olly indítvány elfogadására. — Russell eltérőleg váaszolt; jelenté azonban, hogy azon esetre, ha a' főálló törvényt az ellenzés pártczélra kíváná fordítani, 's néhány jogszerű választást ügyekeznek ármánykodással megsemmíteni, valóban szükséges leend hathatós eszközökről gondoskodni minden illyes merény-megdöntésre. Russell e' nyilatkozatát minden színű ministerségi barátlekesült tetszéssel fogadá. — Ezután a' pénzügyminister szólalván meg, hosszasan vitatkozott a' háziartási költségéről. —

Az alsóházi nov. 23iki ülésben az említett ügyek után még a' kincstári kancellár szólalt meg a' háztartási költségéről, 's leginkább arra kívánta figyelmeztetni a' házat, hogy a), mivel a' királynénak magányos vagyona nincsen, 's b) Hannovera jövedelmeit nem öröklé, méltányos tekintettel legyen a' háztartási költség-megajánlaskor minden egyes körülményre; maga részerül minden iromány-nak vizsgálatul előterjesztését ígervén, mi IV Vilmos alatt nem történt meg, valamint évenként a' nyugdíjakét is, szoros ellenörkődésül. Ez utóbbi nyilatkozatát nagy tetszéssel fogadá a' ház, mint azt is, hogy Hannovera különválta épen nem ártalmas az angol koronára nézve. Szavait így rekeszté: „Szükségesnek tartom azon jóslatra figyelmeztetni Önöket, melly szerint a' háztartási költség fogná a' reformerek valódi érzelmit kitüntetni, egyikünk sem teljesítvén köteleességét 's áltájjában nem is cselekedvén őszintén. Most tehát illő czáful ugy alapítsa meg a' háztartási költséget a' ház, hogy az országot nem erőtetvén meg, fiatal királynék sorsát egyszersmind biztosítsa, nehogy utóbb adósságokat legyünk fizetni kénytelenek.“ A' 24iki ülésben Russell J. l. indítványára több házszabályozati rendelkezet fogadtatván el, (354 szóval 66 ellen); azon indítványát, miszerint karácsonkor február 1jéig halassza el ülést a' ház, 's aztán böcsátkozzék a' választási kérelmek vizsgálatába, Peel R. 's Stanley l. közbenschőlára oda módosítá, hogy eziránt dec. 7én újabb indítványt teend.

Előbbi számunkban említett beszédében Leader többi közt ezeket mondá: „A' minister ur tegnap mondá (Russell), miszerint ő a' képviseleti rendszer további javításához egyezését nem adandja; e' nyilatkozat minden reményünket eltemeté, a' ministerségre pedig, mellynek ő tagja, vészt hozand, 's megfosztja azt a' nép képviselőinek bizalmától. (Halljuk!) Állítasom valóságáról meggyőződheté a' us lordot azon tetszés, mellyel nyilatkozatát az ellenzési padok fogadák. E' tetszés azon egyezés párthiveül avatá őt fel, melly a' toryk véleménye szerint örökre egyesíti a' két aristokratai osztályt; ámde e' szerződést a' nép megegyezte nélkül vivék véghez. (Időrültség az ellenzési padokon.) Ismérem azon kedveltséget, melly e' szóval „változás“ párosul; tudom minő neveltségesnek mondják ez eszmét: javítani a' javító törvényt; de midőn a' nép változtatást kíván, bizonyosan nem csupán pusztá szó kedvéért akarja ezt, hanem azért, mivel rossz helyzetét javítani törekszik. (Fogadás 's zűgás a' tory padokon.) Midőn valamely állapot elviselhetlenné lón, minden esetre meg kell azt változtatni. (Tetszés a' szabadelmű tagok padjain.) Miután a' javító törvényt már megkapá a' nép, ugyan miért nem kaphatná már most meg e' törvény javítását is? (A' toryk közt a' zűgás erősbül; Sibthorp ezredes gúnyos tagadási mindiákbáb hallhatók.) E' félbenschakasztások benne épen nem támasznak csudálatot, 's meg sem zavarnak; tudom, a' mostani ministerségtől az ország semmit sem várhat. Midőn a' nemzet kívánatit a' us lord (Russell) 's társai félreértik, mit várhat tőlük egy olly nép, melly csekélyebb hatalommal bír jogai föntartására? (Halljuk!) Tudni fogják Önök, hogy itt Alsó-Canada ügye forog fen, mellyet épen nem csak egyedül érdekel e' kérdés. Megbizonyítandom, hogy a' nép igazságos kívánatival konok ellenkezési a' kormánynak, azon nyugalmas erényes nemzetet nyílt lázadásra fogják kényszerithetni. Reménylen, ő föls. kormánya okulni fog e' példán (Hathatós halljuk! több irlandi követ részéről.) Tisztas barátom (Roebuck), Alsó-Canada ügyeinek böcsületes ügyes védje, már nem ül e' padokon; (a' toryk közt kacaj); ezt sajnálom, 's az egész ház 's Canada is velem együtt sajnálandja. A' us lord (Russell) békítő rendszabályokhoz nyulással biztat ugyan bennünket; de benne nem bizhatunk, mert valljon azért tagadja e' meg tőlünk képviseleti rendszerünk javítását, hogy az alsó-canadaikat ajándékozza meg azzal? (Tagadás.) Erősitem, miszerint az angol nép e' javításokat sürgeti, még pedig leghatalmasbul a' grófságokban. (Élénk tagadás a' tory padokon.) A' megyék egyhangulag harsogtatandják ezt Önök füleibe. (Nem, nem!) Már mult évben mondaték, miszerint békítő rendszabályokkal szándék ismét egyesíteni minden jó érzelmű canadaikat; de mindjárt megérkeztek után mély uador emelkedék azon alkotmány-elleni és zsarnoki rendszabályokra Canadában, 's a' canadai nép komolyan elvalásról szóla. Nyilvános gyűlések tartatván, az abban részültek durva önkényvel bünteték, 's most már nyílt lázadás kuszóbban áll-

nak az olly könnyen megnyugtathatott canadaiak. 'S pedig nem csak Alsó-Canada kelt föl a' kormány rendeleti ellen; hanem Lanarkban, Felső-Canadában is nyilvánosan összegyűlt a' nép. 's egyhangulag egyesülést határozott ügyvédekre az alsó-canadaiakkal. Felső-Canada egyéb részeiben is hasonló határozának a' népgyűlések. E' ház nem ismeri azon szellemet, mi a' canadai népet lelkesíti. Közönségesen békeszerető népnek mondogatják azt, melly koránsem merészkednék fegyvert emelni Anglia ellen. Ezek igen csalatkoznak. A' községek szélytiben önkényes fegyveres csapatokat alakítanak, 's a' canadai sajtó folyvást az amerikai függetlenségi háborut emlegeti. — A' Vindicator oct. 6-iki száma következő vészjóslatu hírt közöl: „A' 83ik ezred híre szerint, e' télen a' folyamok mellett állomásozand; ugyan hol leend jövő tavaszkor? — Valóban, mi is kérdezhetnök? Ugyan hol leendnek jövő tavaszkor ministerink? (Kaczaj.) Nyiltan tudatom a' ministerséggel, hogy kormányzata nem sokáig fog tartani, ha folyvást makacsul szándékozik minden rendszerjavítást ellenzeni. (Halljuk!) Hasonló értelemben szóla Buller is, mire aztán Russell J. I. így válaszolt: „Fenhangon mondom, soha még alaptalanabbul nem vádoltaték statusférfinak magaviselete, mint most ez én tettem. (Tetszés.) Tegnap elhatározám, hogy legkisebb kérdést sem érintendek, melly kedvetlen vitára nyújthatna alkalmat: egyszersmind azonban föntartam magamnak azon jogot, hogy gondolatimat minden, nekem alkalmatlannak vagy veszélyesnek látszó kérdésszerű leplezetlenül kimondjam. Bizonyos szónokok jogtalanul kívánnak pályát mutatni a' kormánynak, mellyen haladnia kelljen. Nem szándékozom itt elv - vallomást tenni, 's nem mondom: hivatalomban maradok e vagy magányos életbe lépek, (halljuk!) de bizonyosan ez utóbbit választanám, mintsem véleményem szerint a' hazának ártalmas rendszert fogadnék el. (Hangos tetszés.) Én a' javítóterv előterjesztésekor csak azt nyilatkoztattam, miszerint a' kormány 's ház minden tagjának joga legyen utóbb a' hét évi parlamentidőt 's titkos szavazást kérdésbe hozni, 's azon megjegyzést tevém egyszersmind, hogy jól meggondoljon a' ház minden következményt, mielőtt olly rendszert alapítna, melly az egész felelősséget a' választókra ruházza, 's a' parlamentidőt az ügyfolyam kárára megkurtítaná. (Halljuk!) Mi a' titkos szavazást illeti, én attól nem várok annyi jót, mint mások (halljuk!), sőt azt sem, hogy az a' rettegetést vagy vesztegetést megszüntethetné. (Kétszeres halljuk!) A' titkos szavazás pártolói egyszersmind a' választásjog kiterjesztését kívánják minden egyes házbirtokosra, véleményem szerint ez a' megvesztegetést még tetemesül szaporitná. (Tetszés.) Részemről úgy hiszem, jobb lesz az országos ügyeket szorgalmasan folytatnunk a' javító törvény szerint, mint új 's bizonytalan sükörü választási rendszert kísérgetni, melly minden esetre megzavarná az ország nyugalalmát.“ (Tetszés a' ministeri-'s tory-padokon.)

Alsó-Canada hatalmasul forrong. A' Papineau-párt valóban függetlenné szándékozik oct. 29én nyilatkoztatni az országot. E' czélra Grand-Brouleeben rendezi ügyeit e' párt, 17 angol mérföldnyire Montrealtul. A' kormány hathatósrendszabályok kifejtésével foglalatos a' zendület-elhnyomásra, 's az egész tartományt elárasztá katonasággal.

A' legközelebbi parlamenti szünet alatt folyvást igen nagyobult, most pedig az első pár napi viták által nyiltan kimondott szakadás a' whigek 's radicalok közt, általános meghasonlással látszik fenyegetni e' két pártot. A' True-Sun így szól e' tárgyról: „Örömmel látjuk, miszerint a' radical párt vezértagei végre olly állásba helyezék magukat, melly politikai igényiknek, 's azon bizalomnak megfelel, mit olly nagy 's fölvilágosult néptömegek bennök helyeznek. Most levél kering aláírás végett pártunk közt, mellyben tudtokul adatik ó föls. ministereinek, hogy többé a' szabadelmük támogatására nem számolhatnak, ha a' parlament-javítás lényeges kiegészítéséhez nem adják megegyezésüket.“

Angol lapokat élénkül foglalatoskodtatja a' Russell javító törvény módosításáról nyilatkozatból támadott ministerség 's radicalok közti feszültség. De a' Times szerint ez nem sokáig tartand, mert a' ministerség majd nyújt valamit, 's a' radicalok azt elfogadván, kibékülnek. A' radical True Sun ellenben maradandó szakadást jósol a' whigek 's radicalok közt.

A' már többször említett stockporti lakomán hosszú beszédet tartta szokott szellemében O' Connell, 's leginkább ismért elveit fejtegeté a' választásjog kiterjesztése, titkos szavazás 's egyéb újítások iránt; közben pedig nem mulasztá el jól megszabdalgatni a' torykat, mit mindenkor harsány kaczaj 's tetszés követe; különösen Burdett volt az, kire elméssége nyilait röpitgeté. A' lakomán majd háromezer ember volt jelen, kik minden szavát zajos tetszéssel fogadák a' „nap oroszánjának.“ (Igy nevezé néhány tartományi lap t. i. O'Connellt.) — Sharman-Crawforddal, ki Irland elárulása miatt vádolá őt, már utolsó nyilatkozatát közli O'Connell, mellyben, miután élénkül szemére lobbogtatja vádja alaptalanságát, záradékul így szól: „S ime most már örökre elbúcsuzni készülök Öntől. Irjon Ön még ezeregy levelet ellenem! Ön már előre fölmentett engem attól, hogy azokat válasza, vagy csak elolvasásra is méltassam. Tehát csak vitézül irjon Ön! Azonban, mielőtt elválnánk, engedje Ön határtalan szánakozásomat 's nagylelkű megbocsátásomat nyilvánítanom Ön iránt. Búcsuzásul még egy jó tanácsot fogadjon Ön tőlem. Jó lesz, ha azt mindenkor szigorú követendi. Ne támadjon meg Ön többé senkit, ha nem ért a' dologhoz, vagy bizonyítványokkal nem képes előállni. Még csak bérekesztésem hiányzik: élj boldogul 's

babár örökre is — ám! gyen, örökre élj boldogul! Eljen Ön ezer évig. O'Connell Dániel.“

FRANCZIAORSZÁG.

A' Moniteur Algérien szerint Nemours és Joinville kir. hgek nov. 11én Algierba érkezvén, ünnepélyesen fogadtattak. Másnap szentlét tartottak az ott állomásozó katonaság fölött, este pedig a' színházban „Norma“ daljáték első felvonását hallgatták. Nov. 20án fényes tánczvigalom adaték tiszteletükre. — A' parisi rokkantak házában készülteket tesznek Damrémont holttestének elfogadtatására. — A' Commerce Spanyolországba visszautaztukat jelenti Torono, Cordova, d' Ossunna, de Miraflores, Frias hg, Alava tábornok 's egyéb spanyol uraknak. Cordova tábornok többször értekezett Molé gróffal, miből azt akarják következtetni, hogy Esparterot fogja fölváltani a' főparancsnokságban. —

BELGIUM.

Belgiumi levelek szerint Antverpet rövid idő alatt szabad kikötőnek fogják nyilatkoztatni, mint a' mi az említett város 's egész Belgium virágzására nagy befolyásu leend. Lüttichben a' nov. 2kón dühöngött ítörtzató szelvész az ujonnan épült katonai lakanyát lezúrtá, minék több száz katona temettetett omladéki alá.

AMERIKA.

A' braziliai kormányzó Diego Antonio Feijo sept. 19kén lemondott fényes hivataláról, kinyilatkoztatván a' kormánynak 's tanácsnak, hogy gyöngélkedő egészsége miatt Sant Paul tartományba szándéka vonulni. Pedro de Araujo Lima vevé által ideiglen a' kormányzói hivatalt. Feijo leléptekor következőleg nyilatkozék a' braziliai néphez: „Braziliaiak! Tiértetek léptem az ország első tisztségére; tiértetek köszönök le magas helyzetemről. Nagy dolog embereket 's körülményeket ismérni. Meg valék győződve, hogy lehetetlen körülményitekhez szabott alaptörvényeket létesíteni; de nem akarék hálátlan lenni, 's meg kívántalak győzni benneteket, mennyire nem rajtam mult czélszerű intézetek által kielégíteni statusszükségteket, 's elhárítani a' rosztat, melly nyomasztja országotokat. Érzem, hogy más polgárnak szükség pótolni helyemet, ki ügyesb vagy szerencsésb levén mint én, képes fog lenni a' politikai testületek részvétét megnyerhetni. Elszámíthatnám a' legyőzhetlen akadályokat, mellyeket előre láték 's tapasztalék, de miért? Őszintén kimondom, nem valék elég erős teljesíthetni, mit tőlem vártatok. Visszaadom kezeitekbe a' hatalmat, nem akarván tovább kecségetni olly reménynyel a' birodalmat, mellynek sükerülése felülmulja erőmet. Megtettem mindent, mi tőlem függé. Akármí sors várakozzék rám, braziliai polgár maradok szüntelen, 's hazám iránti kötelességimről soha nem felejtkezem el.“

NÉMETORSZÁG.

Kölni tudósítás szerint az említett kölni érsek a' lakjához legközelebb eső kapun a' városbul ki, 's porosz - Mindenbe vitetett. Öst. Beob. —

A' nov. 22ki hannoverai lap két kabineteti rendeletet közöl nov. 14rül. Első a' kabinetet 's tartományi ministerséget, a' 2dik a' hódolási esküt illeti. Ezután csupán a' status- és kabineteti minister leend tanácsos a' kabinetben, előterjesztendi az illető tárgyakat, a' kerületi ministereket tanácskozásiában meg fog jelenni, tőlük minden tárgy iránt fölvilágosítást kívánhat, rendeleteiket a' kir. parancs megjelenéseig felfüggesztheti, 's a' törvényhatóságok késedelem nélkül tartoznak engedelmesskedni határozatának. A' kabinethez intézendő minden irományt neki kell átnyújtani fölnyitás végett; ő rendelendi el a' kir. házi foglalkozásokat, a' szövetségi 's kültárgyakat, a' statusgyűlésseli tanácskozáásokat, 's az ország levéltárát. A' status- és tartományi ministereket önállólal viendik kormányzatukat közvetlen felelősséggel tartozván a' királynak, egyedül ők fogják aláírni az illető tartományok körleveleit, de semmi illy czim alattirendeletet „különös kir. teljeshatalom ereje szerint“ közre nem bocsáthatnak. Tudósításikat a' király elibe terjesztendik 's tőle veendik a' parancsot, vagy közvetlenül, vagy a' kabineteti minister által. A' kabinet körébe tartozik minden törvény, rendelet és igazgatási elv (a' közelebb felállítandó statustanács jóváhagyása mellett); a' költségvetés és fontos pénzügyi elvek; a' ministereket, igazgatást illető évenkénti, tudósításának, mint a' fő pénztárok hónaponkénti kivonatának vizsgálata; a' kabinet fog kinevezni követeket, fő tisztviselőket, göttingai professorokat stb., a' kabinet rendel fizetések, kegyelem-pénzt, az osztogat érdemjeleket, hatalma van büntetésül elbocsátni szolgálatbul, kivévén a' bírákat, az erősíti meg a' halálra vagy holtiglani fogságra elítéltetést; megkegyelmezhet, a' kegyelmezést eltörlesztheti; alapíthat elsőszulottsági jogokat (majoratus); emelhet magasb helyzetre 's adhat szavazati jogot; elidegeníttetése vagy elzálogíttatása a' koronajószágoknak, a' városi alkotmányok, 's a' közintézetek alapíttatása, a' fontosabb szövetség és külső tárgyak, a' tartományi ministereket közötti tanácskozás elhatározatása mind a' kabineteti körbe tartoznak. — A' hódolási új rendelet meghatározza, hogy a' már eltörlesztett alaptörvényre nem tekintve, csupán ő felségének 's utódinak szükség határtalan hűséget esküdni. Mind a' két határozatnak csak kabineteti minister Schele van aláírva. Östr. Beob.

Thüringbül nov. 22rül ezt írják: Erfurti és gothai tudósítások szerint egy részről Poroszországgal 's a' német vámegegyesülettel, más részről Hannoverával, Oldenburggal és Braunschweiggal szerződés szerinti egyezés köttetett a' kereskedési kölcsönös viszonyok előmozdittatása 's a' csempüzés megakadályoztatása iránt. E' lépés is befolyással lesz a' német kereskedési összetartás előmozdítására. Ezen egyezésen kívül, egy másik is köttetett nov. 1jén

Poroszország, Hannovera és Braunschweig között, azon hannoverai 's braunschweigi örökös tartományok adóztatása iránt, melyek az idén a német vámegegyülethez csatlakoztak.

Mindenbül írják, hogy legfelsőbb rendelet következtében, oda mint ideigleni lakhelyére a költői érsek megérkezett. Még az nap megtelepült szállá-án, hol a szükségesekben 's kényelemben sem fog fogyatkozást szenvedni, úgy levén elrendelve minden, mint illő az érsek helyzetéhez. Ugy látszik azonban, hogy az érsek ur nagyon elvonultan kíván élni.

A hannoverai lap nov. 22ki számában körülményesen tudósít a király utazásiról; kit t. elle, Medingen, és Lüneburg városok örömmel fogadtak. A király különösen Lüneburgban nyilvánítá, mennyire szívén fekszik népe boldogsága, 's felzóllítá népét a személye iránti bizodalomra!

O L A S Z O R S Z Á G.

Nápoly nov. 20kán: A nápolyi hírlap bizonyos határozatot (fermant) közöl, mit a szultán az aegyptusi basának küldött, melyben parancsoltatik, hogy az aegyptusi basasági tartományokban, a nápolyi és szicíliai hajóktól több vámot kívánni nem szabad, mint egyéb tartományokéitól.

Nov. 16, és 17ike éjszakáin iszonyu szélvész dühöngött Nápoly vidékén, mely három hajót zúzott össze, 's közöttük két ausztriai, melyeknek Genuába volt rendeltetésük. A nápolyi gőzös Maria Christina, mely nov. 15ike éjjelén utazott el Nápolyból Marseillebe, a baiaei öbölbe vonulván a veszélyes szélvész elül, megmenekvék; a másik nápolyi gőzös Ferencz, mely Livornoból jöve, nem érheté el a nápolyi partot, Castellamareba hajtatván a szélvésztil. Az utasok szerencsésen kiszálhattak.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Bizonyos levelező állítása szerint a Lyons úr és görög kormány némely főemberei közti surlódást ell gazitottnak tekintheti. Mondják, Usiglio isméretes ügyében magaaz angol udvar is helybenhagyá Rudhardt miníster tettét. A második izgága Weichs b. vigyázatlansága miatt történt, ki a királyné névnapja ünnepén nem mutatott ki Lyons úr számára szokás szerint bizonyos asszonyt, mi által a követ ur megsérültnek 's mintegy kizáratottnak vélvén magát a diplomatiabul, nem vón részt a társaságban. Ez utóbbi eset szemszurólag 's komoly alakban kezdte föltűnni. Késvén a főudvarmester az engedelmekéréssel elkövetett vigyázatlanságaért, a dolog diplomatiái fontosságúvá látszék változni; de végre a görög kormány engesztelő módja eligazítá. Beszéli, hogy ez alkalommal Rudhardt urral ugyan mérsékkel bánt a megboszankodott angol követ, ellenben Weichs ur ellen kemény szavakra fakadt. — A kereskedés most igen élénk. Hat gőzös horgonyza egyszerre a kikötőben, 's több mint száz nagy részint főrangú személy várta vesztégintézetben az idét a hamvaibul föléledt ország megtekinthetésére. Kitünének különösen azon főszemélyek közt: János ausztriai főherceg, Adalbert és August porosz hgek 's Maksz leuchtenbergi hg. Vesztégintézetünk szerencsére annyira elkészült, hogy a vendégek nagyobb részit befogadhatá, 's a hgek bútorozott szobákban kényelmesen lakhattak; A király 's királyné többször kilovaglának a vesztégintézethez a fővendégek meglátogatására. Ez intézetek eszközül szolgálának Görögország összekötetésére a művelt Európával, 's reménylhetni; hogy az olasz kormányok véget vetendnek vesztégintézeteknek, miután meg fognak győződni, hogy Görögország elég ótalom napkelet ellen — Belgium szép példája hihetőleg hatással leend Görögországra is. A Piraeusól Atheneig vasutat szándékoznak létesíteni, sőt tervben van csatornát vinni keresztül a korinthiszoroson. Ez utóbbi vállalat csak részvényes társaság által valószínű. Szóval, Görögország állapota megnyugtató, 's minden alatomos 's csendháborító fondorság megbukott.

Athenébül nov. 12rül ezt írják: A mai gőzössel elutazik Weichs b. eddigi szertartó-mester a görög udvarnál, 's mint hallatszik Saporta gr. udvari marsal is leteendő még az idén tisztségét, 's elhagyandja Görögországot. Weichs b. oly hirtelen történt változása sokféle hírre szolgáltatott alkalmat. Némelyek a nagy takarékoságról beszélnek, mit a király a főbb tisztségeknél kitünteti szándékozik, mások azt szeretik hinni, hogy ezután főhivatalokra csupán görög származásúak fognak emeltetni. — A fens. vendégek, t. i. János ausztriai főhg. Adalbert és August porosz hgek, Maksz leuchtenbergi hg jelenléte nagy érdeket 's különös élénkséget támasztá Görögország fővárosában. Az udvar elkövetett mindenféle módot a fővendégek e gyönyörű éghajlat alatti mulattatásának minél inkább kellemesítésére. Egy udvari táncmulatságkor a komoly hadiférfiak tüntették elő a görög nemzeti táncot, 's a minísterelnök házanál adott két táncmulatságban a görög asszonyok nemzeti táncza voná magára főleg a figyelmet. Némely érdekes kiadás is történt a hgek ott léte alatt. Az akropolisi ásományok előhaladása köztetszést nyert. Meggyőződtek kétség kívül a fens. utazók, hogy emelkedési ponton van Görögország. August porosz hg férfias komolysága, János ausztriai főhg őszinte nyájassága, Adalbert porosz hg mély hitásu tudományozomja, leuchtenbergi hg szép férfiasága kedves benyomást okoztak a görögység szívében. — A sereg kiegészítésirüli törvény, némi módosításokkal ellátva a statustanácsul, a király elibe terjesztették helybenhagyatás végett. — Lajos bajor királynak egy szép arany billikomot ajándékozott Athene városa, e körirattal: „Lajos bajor királynak az athenei közön-

ség, hálája jeléül“. A nagylelkü bajor király ugyanis szépen megajándékozá az athenei kórházat.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstantinápoly nov. 5. Azon gőzhajózás, mit Marseille és Konstantinápoly között alapított a francia postahivatal, 's melyet már f. évi majusban kezdenek el, rendesen foly háromszor hónapoként. A gőzösek ugyanis nemcsak pénzt 's utasokatszállítanak, hanem leveleket is, úgy hogy a londoni levelek 18 $\frac{1}{2}$, a parisiak 16 $\frac{1}{2}$ a marseilleiek 13 nap alatt érkeznek Konstantinápolyba. Ezen intézet nem kis befolyásu leend ugyan a keleti kereskedés élénkítésére; azon két panasz van mindazáltal ellene, hogy sok vitelbér kívántatik a levelekért, 's hogy a francia posta-hivatal minden levelet, mely idegen országbul érkezik, gőzösekön szállít, habár világosan fel van is jegyezve a Bécsen általi utasítás. Különösen ez utóbbi rendelet iránt komoly elöterjesztést szándék tenni, amnyival inkább, mivel szárazon sokkal kevesebb költséggel 's biztosabban, gyakoribb alkalommal, 's majd szintolly kevés idő alatt, mint tengeren szállítatnak darab időtül fogvást a levelek Törökországba.

A kapudán basa alatt török hadihajók Tenedoszhoz közel horgonyzanak, 's csupán kedvező időre várnak, a fővárosba vissz. szatérhetés miatt. A főváros egészségi állapota naponként javul.

Sőt konstantinápolyi legújabb értesítés szerint, a török hajósereg a kapudán basa alatt oct. 30kán szerencsésen a Dardanellákba vitorlázott. Gallois admiral követé a hajósereget Tunísból színté a Dardanellákhoz érteig. A kapudán basát minden pillanatban várták Konstantinápolyba. Egy francia hajó, mely kurirt is vive, Toulonból nov. 2kán Konstantinápolyba érkezett, hivatalos levelekkel Roussin admiraltól.

O R O S Z O R S Z Á G.

Azon eszme, mely némely orosz kereskedők elméjében már előbb fogamszott, hogy t. i. orosz-ázsiai kereskedő társaságot alakítsanak, a délnyugati Azsia szomszéd statusivali közlekedés végett, mely kapcsolat aztán lejjebb is fogna terjedni Orenburg és Tiflis középpontokbul, mint hallatszik, rövid idő mulva létesíteni fog. —

Bukarest, nov. 12kén. Odesszai újabb levelek szerint már mintegy 100 ra nőtt a dögmirigyes betegek száma Odesszában. Az idegenek nagyobb része elhagyá a várost. Ausztriai részről nyolc ezer ember rendeltetett a bukovinai határszélékre óronalul. Azon idegenekre nézve, kik ez intézetek közre bocsáttatása előtt lépték által Odesszából jöve az ausztriai határt, hasonló szigoru biztosítási rendelkezés van tétel.

Szent-Pétervár nov. 18kán: A czárt várják Moszkvából a fővárosba Mihály nagyhg névnapjára, mely nov. 20kán leend, de azután ismét vissza szándékozik családjá körébe Moszkvába.

E L E G Y H I R.

A Times törökországi levelezője szerint Persia pénzállapota nem hogy javulna, sőt naponként rosszabbul. Ugy látszik az erőszakos eszközök sem használnának többé pénzeszközökre. Ispahan, Shiras 's egyéb népes városok lakosi annyira el vannak keseredve a kormány ellen, hogy a nyugtalanság kitörése nem maradhat el azon esetben, ha a felsőség erőszakoskodnék. — A tunisi basa és Franciaország közli szerződés miatt még sokkal magas fokra hágott a basa népszerűtlensége. Az összeesküvés élete ellen már épen kitörendő vala, midőn az felfödöztek. Sappa Tappa első miníster több főczimboráival az összeesküvésnek, kivégeztetett. — Oct. 21kén hunyt el Aachenben tudósorvban amaz isméretes szalma-szerű hangász Gusikow. Ottani hosszas tartózkodta közben összeszedé egyszer-de csupán egyszer-annyira erejét, hogy hangászati hattyudalát hallathatá; de ezen megerőtetés baját súlyosította. Csak 32 évet élt. Benne egy hangászati lángész aludt el, mely kipótolni törekvén előbbi képeztetése híjányait, testét elemészte. Ő a hangászatnak élt. Csak ez vala képes olly erővel hatni lelkére, hogy még halállal küzdetekor is föllállott agyában. — A 1835ki táborozás emlékeztire egy óriási emlékoszlop fog az orosz czárnak és porosz királynak emeltetni. — A tudományok parisi akademiája, hogy az állati magnességről folyó vitáknak véget vehessen, Bezer frank díjt tett föl annak, ki alvó vagy éber állapotjában, egészen sötét helyen képes leend olvasni vagy a tárgyakat megismerni. — Newyorkbol az ottani vámlajstrom szerint, febr. 13katul sept. 16kaig készpénzben 14,177,759 dollárt (2 for. 3 kr. pengő) szállítottak által Európába. Azt, mi titkon vitetett ki, legalább is annyira számíthatni. — A caracasi (Délamerikai) angol ügyvivő Porter az Paez tábornoknak a venezuelai sereg vezérének egy becsületkardot küldött által, mit neki még IVdik Vilmos király „characteres 's haza-szeretete iránti tiszteletének jeléül“ ajándékozott. Paez tábornok mély hálával vevé az ajándékot, de csak úgy, ha a gyűlés alkotmány szerint megengedi annak elfogadhatóságát. A dolog már a gyűlés elibe terjesztetett 's a gyűlés Paezt „dicső hazafi“ becsületczimmettel tüntetélé meg.

GABONA AR: dec. 7dik Tiszta buza 70 — 60 — 56 2/3. Kétszeres 51 1/3. Rozs 37 1/3 — 36. Arpa 29 1/3 — 26 2/3 — 24. Zab 20 — 19 1/3 — 18. Kukoricza 33 1/3. — 32 — 30 2/3.

PÉNZKELET: Bécs dec. 5kén 3 pCtes stat. köt. 25/32; 1834iki 5 frtos köt. 604 17/32 78 becsvárás 2 1/2 pCtes bankó köt. 66 1/2.

BUNAVIZÁLLÁS dec. 7én. — 6' 3" 0" 8án: 6' 1" 6" 9én: 5' 11" 6"